

DECIZIE

12 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând recursul declarat de Banca Comercială „ProCredit Bank” SA
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Valentinei Setmuratova
împotriva Întreprinderii de Stat „Cadastru”, Ivan Comur și Diana Comur cu privire
la radierea înregistrării dreptului de proprietate, evacuarea persoanelor din bunul
imobil și obligarea Întreprinderii de Stat „Cadastru” de a restabili înregistrarea
anterioară în registrul bunurilor imobile

împotriva încheierii Curții de Apel Comrat din 23 februarie 2017, prin care a
fost restituită cererea de apel declarată de Banca Comercială „ProCredit Bank” SA

constată:

La 25 mai 2015, Valentina Setmuratova a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Cadastru”, Ivan Comur și Diana Comur
cu privire la radierea înregistrării dreptului de proprietate și evacuarea persoanelor
din bunul imobil.

În motivarea acțiunii a invocat că la 12 aprilie 2011, executorul judecătoresc
Anatol Iancioglo s-a adresat în instanța de judecată cu cerere privind confirmarea
procesului – verbal al licitației din 11 aprilie 2011, prin care au fost vândute
bunurile imobile, casa de locuit și teren aferent, numerele cadastrale 9622208.004
și 9622208.004.01, situate în s. Congaz, str. Vinogradnaia, 2.

Menționează că prin încheierea Judecătoriei Comrat din 20 februarie 2012, a
fost confirmat procesul – verbal al licitației din 11 aprilie 2011.

Explică că până la expirarea termenului de atac a încheierii Judecătoriei
Comrat, Ivan Comur și-a înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Comrat dreptul
de proprietate asupra bunurilor imobile, casa de locuit și teren aferent, numerele
cadastrale 9622208.004, 9622208.004.01 și 9622208.004.02, situate în s. Congaz,
str. Vinogradnaia, 2, stabilindu-se cu traiul în bunurile menționate.

Reiterează că la 31 martie 2014, încheierea Judecătoriei Comrat din
20 februarie 2012, prin care a fost confirmat procesul – verbal al licitației din
11 aprilie 2011, a fost anulată. Iar, la 17 mai 2014, prin încheierea Judecătoriei

Comrat a fost respinsă cererea executorului judecătoresc cu privire la confirmarea procesului – verbal al licitației din 11 aprilie 2011, care a fost menținută de Curtea de Apel Cahul.

Susține că Ivan Comur până în prezent locuiește în bunurile imobile sus menționate și împreună cu Diana Comur sunt înscrisi în registrul bunurilor imobile, în calitate de proprietari.

Indică că la 17 aprilie 2015, s-a adresat cu cerere prealabilă către Oficiul Cadastral Teritorial cu privire la radierea înregistrării dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile a lui Ivan Comur și Diana Comur, dar a primit refuz.

Consideră că Ivan Comur și Diana Comur au înregistrat dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile din litigiu, cu încălcarea legii, or procesul – verbal al licitației nu a fost confirmat de instanța de judecată.

În acest context, precizează că Ivan Comur și Diana Comur îi îngrădesc dreptul de proprietate, deoarece dânsa nu poate să se folosească de bunurile care-i aparțin.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 166, 167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, radierea înregistrării din registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate lui Ivan Comur și Diana Comur asupra bunurilor imobile, casa de locuit și teren aferent, numerele cadastrale 9622208.004, 9622208.004.01 și 9622208.004.02, situate în s. Congaz, str. Vinogradnaia, 2 și evacuarea persoanelor din bunurile imobile.

La 23 octombrie 2015, Valentina Setmuratova a depus cerere de concretizare a cerințelor solicitând radierea înregistrării din registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate lui Ivan Comur și Diana Comur asupra bunurilor imobile, casa de locuit și teren aferent, numerele cadastrale 9622208.004, 9622208.004.01 și 9622208.004.02, situate în s. Congaz, str. Vinogradnaia, 2, obligarea Oficiului Cadastral Teritorial de a restabili înregistrarea anterioară, cu indicarea a Valentinei Caraceban (Setmuratova) ca proprietar al bunurilor imobile și evacuarea lui Ivan Comur împreună cu membrii familiei din bunurile imobile situate în s. Congaz, str. Vinogradnaia, 2, fără acordarea altui spațiu locativ.

Totodată, a solicitat atragerea în proces a autorității tutelare, indicând că Ivan Comur și Diana Comur au copii minori care locuiesc împreună cu aceștia în bunurile litigioase.

Ținând cont de faptul că licitația a fost petrecută de către executorul judecătoresc Anatol Iancioglo în beneficiul Băncii Comerciale „ProCredit Bank” SA, a solicitat atragerea acestora în calitate de intervenienți accesorii.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Comrat din 23 octombrie 2015, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii executorul judecătoresc Anatol Iancioglo și Banca Comercială „ProCredit Bank” SA.

La fel, a fost atras în proces Organul de tutelă și curatelă, pentru a reprezenta interesele copiilor minori.

Prin hotărârea Judecătoriei Comrat din 03 februarie 2016, acțiunea a fost admisă.

S-a radiat înregistrarea dreptului de proprietate din 08 iunie 2011, lui Ivan Comur și Diana Comur asupra casei de locuit și terenului aferent, numerele

cadastrale 9622208.004, 9622208.004.01 și 9622208.004.02, situate în raionul Comrat, s. Congaz, str. Vinogradnaia, 2.

Au fost evacuați Ivan Comur, Diana Comur și minorii Daria Comur și Victoria Comur din casa de locuit, situată în raionul Comrat, s. Congaz, str. Vinogradnaia, 2, fără acordarea altui spațiu locativ.

La 03 martie 2016, Banca Comercială „ProCredit Bank” SA a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoria Comrat din 03 februarie 2016, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 14 iulie 2016, prin încheierea Curții de Apel Comrat cauza a fost expediată la Judecătoria Comrat pentru întocmirea hotărârii motivate.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoria Comrat din 05 decembrie 2016, a fost obligată Întreprinderea de Stat „Cadastru” de a restabili înregistrarea anterioară în registrul bunurilor imobile din 30 martie 2007, înregistrând dreptul de proprietate a lui Valentina Caraceban (Setmuratova) asupra bunurilor imobile situate în s. Congaz, str. Vinogradnaia, 2, cu numerele cadastrale 9622208.004, 9622208.004.01 și 9622208.004.02.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 23 ianuarie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel nemotivate depusă de Banca Comercială „ProCredit Bank” SA, s-a comunicat apelantului despre necesitatea de a aduce cererea de apel în corespundere cu prevederile art. 365 CPC și pentru achitarea taxei de stat în mărime de 225 lei, fiind acordat un termen de 15 zile.

Totodată, cauza a fost numită spre examinare pentru data de 23 februarie 2017, ora 13:00 și menționat că în cazul dacă apelantul nu va lichida neajunsurile, cererea de apel va fi restituită.

La 18 februarie 2017, prin intermediul Oficiului Poștal, Banca Comercială „ProCredit Bank” SA a depus cerere de apel motivată și a prezentat dovada de achitare a taxei de stat, care a parvenit la Curtea de Apel Comrat la 21 februarie 2017.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 23 februarie 2017, a fost restituit apelul declarat de Banca Comercială „ProCredit Bank” SA pe motiv că nu au fost înlăturate neajunsurile indicate în încheierea din 23 ianuarie 2017, în termenul stabilit.

La 22 martie 2017, prin intermediul Oficiului Poștal, Banca Comercială „ProCredit Bank” SA a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Comrat din 23 februarie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu restituirea pricinii spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o neîntemeiată.

Menționează că a făcut cunoștință cu încheierea contestată la 06 martie 2017.

Totodată, remarcă că la 26 ianuarie 2017, a recepționat încheierea instanței de apel din 23 ianuarie 2017, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și a fost acordat termen pentru depunerea apelului motivat și achitarea taxei de stat.

Sușține că a îndeplinit în termen toate cerințele indicate în încheiere.

Astfel, la 08 februarie 2017 a achitat taxa de stat, ceea ce se atestă prin ordin de plată nr. 320 și perfectarea cererii de apel motivată.

Consideră că încheierea Curții de Apel Comrat din 23 februarie 2017, este pasibilă de a fi anulată, deoarece reprezentantul băncii a executat la timp și întocmai cerințele instanței de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 02 martie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 223), care a fost recepționată de recurent la 06 martie 2017, ceea ce se atestă prin aviz de recepție (f. d. 226).

Iar, conform plicului anexat la materialele cauzei se constată că recursul a fost expediat în adresa Curții de Apel Comrat la 21 martie 2017 (f. d. 242).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii Curții de Apel Comrat din 23 februarie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii și restituirea pricinii spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Din materialele dosarului rezultă că prin încheierea Curții de Apel Comrat din 23 ianuarie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel nemotivate depusă de Banca Comercială „ProCredit Bank” SA, s-a comunicat apelantului despre necesitatea de a aduce cererea de apel în corespundere cu prevederile art. 365 CPC și achitarea taxei de stat în mărime de 225 lei, în termen de 15 zile.

Totodată, cauza a fost numită spre examinare pentru data de 23 februarie 2017, ora 13:00.

Analizând circumstanțele speței în raport cu normele legale ce o guvernează, Colegiul reține că încheierea Judecătoriei Comrat din 23 ianuarie 2017, a fost expediată în adresa Băncii Comerciale „ProCredit Bank” SA la 24 ianuarie 2017 și

recepționată la 26 ianuarie 2017, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 206) și despre care a menționat însuși recurentul în cererea de recurs și.

Astfel, termenul de 15 zile acordat de instanța de apel a început să curgă de la 27 ianuarie 2017 și a expirat la 10 februarie 2017.

Se mai constată că, apelantul Banca Comercială „ProCredit Bank” SA, a achitat taxa de stat în mărime de 225 lei la 08 februarie 2017, dar chitanța împreună cu cererea de apel motivată, a fost expediată în instanța de apel, prin intermediul Oficiului Poștal Comrat, la 18 februarie 2017 și recepționată de Curtea de Apel Comrat la 20 februarie 2017 (f. d. 219).

Instanța de recurs relevă ca neîntemeiată constatarea instanței de apel cu privire la faptul că apelantul Banca Comercială „ProCredit Bank” SA nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea Judecătoriei Comrat din 23 ianuarie 2017 cu privire la înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, restituind, prin încheierea Curții de Apel Comrat din 23 februarie 2017, apelul declarat de Banca Comercială „ProCredit Bank” SA.

În susținerea acestei opinii, se va reține că *din dispozitivul încheierii Judecătoriei Comrat din 23 ianuarie 2017 rezultă cert că instanța de apel a acordat apelantului un termen de 15 zile pentru a aduce cererea de apel în corespundere cu prevederile art. 365 CPC și pentru achitarea taxei de stat în mărime de 225 lei.*

Iar, după cum a fost menționat deja, apelantul Banca Comercială „ProCredit Bank” SA a achitat taxa de stat la data de 08 februarie 2017, adică în interiorul termenului acordat de instanță și până la data ședinței de judecată numită pentru 23 februarie 2017 ora 13.00.

Ca consecință, este indubitabil că indicația instanței de apel cu privire la achitarea taxei de stat pentru depunerea cererii de apel a fost executată de către reclamant în termenul acordat de instanță.

Instanța de recurs va nota că dispozitivul încheierii Curții de Apel Comrat din 23 ianuarie 2017, nu este concis, clar și pe înțelesul părților, în sensul că neajunsurile cererii de apel urmează a fi înlăturate de către apelant prin depunerea cererii de apel și a taxei de stat în instanța de apel în interiorul termenului de 15 zile, după cum a menționat instanța de apel în încheierea din 23 februarie 2017, prin care cererea de apel depusă de BC „ProCredit Bank” SA a fost restituită.

Drept urmare, această omisiune a instanței de apel nu poate fi imputată părții în proces, ca neexecutarea în termen a indicațiilor instanței și nu poate servi ca temei de restituire a cererii de apel.

Or, noțiunea de termen de înlăturare a neajunsurilor și de prezentare a dovezilor de înlăturare a acestora în instanța care a emis o astfel de încheiere, sunt diferite prin înțeles.

Mai mult că la data de 21 februarie 2017, adică până la ședința de judecată numită pentru 23 februarie 2017, atât cererea de apel motivată cât și chitanța ce atestă achitarea taxei de stat au fost recepționate de Curtea de Apel Comrat.

Pe cale de consecință, instanța de recurs reiterează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului stabilirea bazei legale a unei acțiuni de către instanță și termenele – limită pentru introducerea unei acțiuni se numără printre

limitările permise ale dreptului de acces la o instanță, cu condiția ca acestea să nu restricționeze accesul unei persoane la un tribunal de o manieră care îi afectează chiar esența dreptului sau când nu urmăresc un scop legitim ori nu există o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie atins.

La fel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului de nenumărate ori s-a expus că o interpretare deosebit de strictă a regulilor de procedură de instanțele naționale (formalism excesiv) poate priva reclamantii de dreptul lor de acces la instanță.

Distinct de aceste constatări, instanța de recurs conchide că instanța de apel neîntemeiat a restituit Băncii Comerciale „ProCredit Bank” cererea de apel depusă împotriva hotărârii Judecătoriei Comrat din 03 februarie 2016, fapt ce impune admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii pentru judecarea apelului în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de Banca Comercială „ProCredit Bank” SA.

Se casează încheierea Curții de Apel Comrat din 23 februarie 2017, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valentina Setmuratova împotriva Întreprinderii de Stat „Cadastru”, Ivan Comur, Diana Comur cu privire la radierea înregistrării dreptului de proprietate, evacuarea persoanelor din bunul imobil, obligarea Întreprinderii de Stat „Cadastru” de a restabili înregistrarea anterioară în registrul bunurilor imobile, cu restituirea pricinii la Curtea de Apel Comrat pentru judecarea apelului în fond.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță